

31. Musiikkilautakunta

Musiikkilautakunnan kokoonpano, kokoukset, päätökset ym. Musiikkilautakuntaan kuuluivat v. 1957 puheenjohtajana fil.maist. Veikko Loppi, varapuheenjohtajana sosiaalipääll. Kalle Koponen sekä jäsenenä fil.tri Ester-Margaret v. Frenckell, fil.maist. Patrik Lilius, diigelipainaja Margit Merra, kamarineuvos Frans Rautio, hallitusneuvos Arvo Salminen, fil.maist. Martti Turunen ja toimittaja Ontro Virtanen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli fil.maist. Loppi. Lautakunnan sihteerinä toimi oikeusneuvosmies Kurt Walldén.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa ja kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 246. Lähetettyjä kirjeitä oli 182. Kaupunginorkesterin intendentin hoidettavana olevan koti- ja ulkomaisen kirjeenvaihdon lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 244 ja saapuneiden kirjeiden määrä 237.

Kaupunginorkesterin intendenttinä toimi fil.tri Nils-Eric Ringbom, taloudenhoitajana Doris Nordblom, kirjastonhoitajana fil.maist. Veikko Helasvuo ja toimistoapulaisena Raija Berkan.

Musiikkilautakunnan ohjelmajaoston muodostivat kaupunginorkesterin johtaja Tauno Hannikainen, intendentti Ringbom sekä lautakunnan jäsenet v. Frenckell, Lilius, Turunen ja Virtanen. Prof. Yrjö Selin osallistui kokouksiin kaupunginorkesterin edustajana ilman äänioikeutta, varamiehenään orkesterin jäsen Yrjö Syrjälä.

Koesoittoarvostelulautakuntaan kuuluivat puheenjohtajana prof. Hannikainen, sihteerinä intendentti Ringbom sekä lautakunnan edustajina jäsenet Lilius ja Turunen, Suomen Kansallisoopperan kapellimestari ja Suomen Muusikkojen Liiton edustaja; lisäksi kuului arvostelulautakuntaan viisi orkesterin jäsentä, jotka edustivat orkesterin valtuuskuntaa ja ao. ääniryhmiä.

Lautakunta oikeutettiin maksamaan kertomusvuonna eri teattereille, musiikki- ym. taidelaitoksille ja -yhdistyksille avustuksina yhteensä 80 756 000 mk. Edellisenä vuonna avustuksia saaneet, Suomen Työväenteatterin Kannatusyhdistystä lukuun ottamatta, olivat lähettäneet toimintakertomuksensa lautakunnalle, jonka määräämät valvojat perehdyttyään avustusmäärien käyttöön puolsivat avustusten myöntämistä asianomaisille myös v:ksi 1958.

Kaupunginhallitus oli myöntänyt Helsingin Työväen Lapsilaulajille 150 000 mk:n ja Arbetets Vänner i Töölö -nimiselle yhdistykselle 50 000 mk:n suuruiset avustukset ja velvoittanut lautakunnan 1. 4. 1958 mennessä antamaan selostuksen näiden varojen käytöstä. Lautakunta antoi selostuksensa myös v. 1956 myönnettyjen vastaavanlaisten varojen käytöstä.

Oy. Yleisradio Ab:n ja musiikkilautakunnan välisen sopimuksen perusteella jatkui kaupunginorkesterin konserttien radiointi kertomusvuonna samoin kuin aikaisemminkin.

Suomen Kansallisoopperan ja lautakunnan kesken oli solmittu sopimus kertomusvuotta varten, jonka mukaan kaupungin oopperalle myöntämä avustus oli korotettu 16 733 000 mk:ksi ja oopperan kaupungille maksama korvaus kaupunginorkesterin käytöstä 18 mmk:ksi.

Säveltäjän Tekijänoikeustoimisto Teoston ja lautakunnan välinen kertomusvuodeksi

tehty sopimus oli samansisältöinen kuin aikaisempikin sopimus. Sen mukaan suoritettiin kaupunginorkesterin esittämistä tekijänoikeuslain alaisista sävellyksistä Teostolle 175 000 mk:n vuotuinen kokonaiskorvaus.

Helsingin Torvisoittokunnan ja musiikkilautakunnan välisen, kertomusvuoden alusta voimaantulleen sopimuksen mukaan huolehti soittokunta sen haltuun uskotuista kaupungin omistamista soittokoneista ja nuotti- ym. materiaalista sekä sitoutui esiintymään korvauksetta 30 ulkoilmakonsertissa kesän aikana. Kaupunki puolestaan varasi soittokunnalle huoneiston korvauksetta. Soittokunnalle myönnettiin myös avustus kaupungin varoista.

Lausunnot, esitykset ym. Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle useita lausuntoja eri teattereiden, taidelaitosten, kuorojen ym. avustusanomuksista, puoltaen näitä useimmissa tapauksissa. Hylkäävän lausunnon antoi lautakunta seuraavien yhdistysten avustusanomuksista: Brage, Suomen Työväenteatterin Kannatusyhdistys ja Helsingin Naisorkesteri.

Lautakunta puolsi Suomen Työväenteatterin Näyttelijäyhdistyksen anomusta saada käyttöönsä kertomusvuoden kesäksi Alppipuiston kesäteatterin rakennelmat; samoin puollettiin ko. yhdistykselle tästä aiheutuneen tappion korvaamista.

Lautakunta ehdotti neuvotteluihin ryhtymistä Oy. Yleisradio Ab:n kanssa siitä, että kaupunki osallistuisi uuteen, suunnitteilla olevaan radiotaloon sijoitettavan konserttisalin kustannuksiin. Kaupunginorkesterin intendentin laatima muistio, joka koski samaa asiaa päätettiin antaa lautakunnan ja Yleisradion välistä yhteistyötä tutkimaan asetetun toimikunnan valmisteltavaksi.

Urheilu- ja retkeilytoimistolle antamassaan lausunnossa puolsi lautakunta ulkoilmakonserttien järjestämistä myös esikaupunkialueilla.

Kaupunginorkesteri. Kaupunginorkesterin johtajana toimi edelleen prof. Tauno Hannikainen. Konserttimestarina oli viulutait. Naum Levin.

Kertomusvuoden aikana perustettiin orkesteriin kaksi sellonsoittajan virkaa ja IV lyömäsoittinten soittajan virka, joten vuoden lopussa orkesterin vahvuus oli 79 soittajaa.

Koevuoden jälkeen nimitettiin vakinaisesti virkoihinsa seuraavat orkesterin jäsenet: II viulunsoittaja Fritz Kilanto 1. 9., tuubansoittaja Raimo Pesonen 1. 10. sekä oboensoittaja Ilmari Varila 6. 11. lukien.

Eläkkeelle siirtyi 1. 5. lukien sellonsoittaja Martti Heiniö. Orkesterista erosi harpunossoittaja Vera Lönnroth 1. 9.

Orkesterin jäsen, IV klarinetinsoittaja Mauno Hirvonen kuoli kertomusvuonna.

Koevuodeksi tai määrätyksi koeajaksi nimitti lautakunta koesoiton perusteella virkoihin seitsemän soittajaa.

Orkesterin valtuuskuntaan valitsivat jäsenet keskuudestaan soittokaudeksi 1956/57 seuraavat henkilöt: puheenjohtajaksi Aarne Viljavan sekä jäseniksi Eino Rautasuon ja Vili Pullisen, varalle valittiin Yrjö Selin ja Reino Salo. Orkesterin järjestysmiehenä toimi edelleen Armas Karsti.

Musiikkilautakunnan ja liikemies Einar Lindstedtin välinen sopimus konserttiohjelmien julkaisemisesta ja myynnistä jatkui edelleen ilman irtisanomista kertomusvuoden aikana. Liikemies Lindstedtin kaupungille suorittama 150 000 mk:n korvaus sekä sinfoniakonserttien ja matineeoiden ohjelmien hinnat, 50 ja 25 mk/kpl, olivat samat kuin edellisenäkin vuonna.

Sinfoniakonserttien sävellyksiä ja niiden säveltäjien henkilöllisyyttä koskevista selostuksista, jotka liittyivät ohjelmiin painettuina lisälehtinä, huolehti edelleenkin kaupunginorkesterin intendentti eri korvauksesta.

Orkesterille hankituista uusista soittimista oli huomattavin Neupert-merkkinen cembalo. Orkesterin kirjastoon hankittiin vuoden kuluessa 49 uutta teosta.

Kertomusvuoden aikana pidettiin Yliopiston juhlasalissa 29 varsinaista sinfoniakonserttia, jotka jakautuivat A- ja B-sarjaan. Kausitilaaajilla oli mahdollisuus lunastaa entisiä kausikorttejaan vastaavat uudet kausikortit. Sen johdosta, että kaupunginorkesteri kertomusvuonna täytti 75 vuotta, järjesti lautakunta 4. 10. ylimääräisen sinfoniakonsertin juhlakonserttina. Konsertin jälkeen pidettiin Kaupungintalossa juhlaillalliset, joihin osallistui edustava kutsuvierasjoukko.

Päiväkonsertit, yhteensä 20, pidettiin Konservatoriossa ja jakautuivat ne sekä kevät-

että syyskaudella kahdeksi sarjaksi. Näiden lisäksi järjestettiin tavanmukainen vappumatinea.

Varsinaisiin sinfoniakonsertteihin myytiin pääsylippuja kaikkiaan 18 371 eli keskimäärin 633 lippua konserttia kohden (684 lippua v. 1956), vappumatineaan 775, 75-vuotisjuhlakonserttiin 173 ja koululaiskonsertteihin 9 621 lippua eli keskimäärin 481 (464) lippua konserttia kohden. Myytyjen konserttilippujen kokonaismäärä oli siis 28 943 (31 256).

Kausikortteja myytiin seuraavasti: sinfoniakonserttien A-sarja 1 008 ja B-sarja 807, yhteensä 1 815; koululaiskonsertteihin kevätkaudella 927 ja syyskaudella 672, yhteensä 1 599.

Sinfoniakonserttien lippujen hinnat olivat samat kuin v:n 1956 syyskaudella, nimittäin 500, 400 ja 300 mk/kpl. Näiden konserttien kausikorttien ostajille myönnettiin 10 %:n alennus.

Kaupunginorkesteri avusti vuoden aikana 167 oopperanäytännössä ja viidessä konsertti- tai juhlatilaisuudessa. Orkesteri avusti maksutta Sibelius-viikon avajaisissa 8.6. sekä kahdessa konsertissa 10. ja 13. 6. Yhteistoiminta Suomen Laulu, Svenska Oratorieföreningen, Akateeminen Laulu ja Cantores minores nimisten kuorojen kanssa jatkui samoin entiseen tapaan siten, että orkesteri ja kuorot vuorotellen avustivat toisiaan eri tilaisuuksissaan.

Kaupunginhallituksen suostumuksella luovutettiin kaupunginorkesteri esiintymään 3. 1. Suomen Kansakoulunopettajain liiton kulttuuripäivien avajaistilaisuudessa. Hyvän-
tekeväisyystarkoituksiin ei orkesteria kertomusvuoden aikana luovutettu.

Kertomusvuodeksi oli kaupunginorkesteria varten anottu valtionavustusta 9 mmk. Sitä myönnettiin kuitenkin vain 2.1 mmk.

Kaupungin kustannuksella pidetyistä ulkoilmakonserteista kertomusvuoden kesän aikana huolehti urheilu- ja retkeilytoimisto, jolle musiikkilautakunta kuitenkin antoi eräitä konserttien järjestelyä koskevia lausuntoja.
